Csütörtök. 12. Szám. Február 10-kén, 1859.

Megjelenik e lap minden Vasárnapon és Csütörtökön. Előfizetési mindenkor, ex. k. postahivatnál, a lapok kiadó hivatalában czímzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 fl. 15 kr, félévre 6 fl 30 kr, évre 12 fl 60 kr az pénzben.

A lap szellemi ügyeit illetőkéziratok a szerkesztőséghez utasítandók.

KOLOZSVÁRI KÖZLONY

Hirdetések minden négy hasábos egy sor után 7 ujkrajcár kiszámítva; folytonos hirdetésekért illő pert elengedtünk. Mindenik hirdetésére 30 ujkr bélyegdij szíres befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatiók stb. a kiadó-hivatalban utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: A Szentgyörgy-utczában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

(NEGYEDIK ÉVI FOLYAM.)

KIADÓ-HIVATAL: A Köszépteczkán, STEIN könyvkereskedésében.

Az erdélyi vasbányászoknak Szászváros on f. évjan. 10 tartott értekezletéről

(Folytatás.)

II.

Megtéve a szászváros i értekezlet folyamával jelentésemet, felhiva érzem magamat, hogy vasbányáztunk felett némely észrevételeimet f. hazámfiaival tudassam, s előre is nem mélóztatnem azon megjegyzést, hogy a vas, e legfontosabb, leghasznosabb ércz, a civilisationak e talapzata, Erdélyben sem eléggé mivelve, sem eléggé igénybe véve nincs, s figyelmeztetnem kell bazánkfiait: hogy bár nem tartok némely ujabb vasbólványzókkal, kik egy ország civilisatióját a vastermelés minő és mennyiségétől fokozzák; mindazáltal el nem palástolhatjuk, hogy vastermelésünk eddigi primitiv állása Erdélynek egyenére volt.

Hogy magamat igazolhassam, engedtessék meg, hogy összes vasbányászatainkat elősorolhassam, s azon statistikai kimutatást s észrevételeimet átadjam a t. olvasó közönségnek, miket jelenlétemben a kolozsvári iparkamara asztalára letettem, mi becses figyelmöket teljességgel ki nem fogja fáraszlani, mert Erdély jelenleg csak is nyolcz helyett bányászkodik: Gyalaron, Hudszáceselen, Zalasdon, Toroczkón, Fülén, Lövötén, M.-Hermányban és Podorón.

Nem szétem tüzetes ismertetését hozni e bányáknak, de mégis nem éppen felesleges mindenikről pár szót emliteni.

A hunyadi vasipar bányája Gyalaron van, Hunyadtól 2 órára; innen aknázza s kapja vaskövét (a most govásdiainak is nevezett) cs. kir. hunyadi vasbányászat. A Hunyadi nép a vár leégése után (1854.) feledékenységbe kezd menni, mivel középpont lenni megszűnt, Govásdia kezd a dicsö nevezet helyébe lépni, egy víz és völgy neve, mely az itteni bányászattal foglalkozó falvakat, Olimpertet, Kazabást, Felső- és Alsó-Limpertet (Tuliat) magában foglalja. A gyalári vaskőaczimperti 36 láb magas olvasztóba jő, mi a runki és nádrábi patak összefolyásánál van emelve, mely utolsónak azon kedvező tulajdonsága van, hogy soha be nem fagy. Az Olimperten olvasztott nyers vasból három kohó táplálkozik, az oda közel eső tolpiczai, a Szászváros és Szászsebes közt eső kudszíri és sebesheelyi, melyek a nyers vasat finomabbra frisellik: s táplálkozik végre a hunyadi szerszámot kalapáló vashámor. A cs. kir. bányaigazgatóság a hunyadi vár leégése s bezárása után a Govásdia völgyében ütötte fel tanyáját. E bányászat főbaja, hogy fája a közelben elfogyott.

Második helyt emlitheljük a második és utolsó cs. kir. vasbányát, mely Kövár vidékén Strimbuly-Podorón fekszik, ellátva egy magas kemenczével; mely terjedelemre nem vetekedik ugyan a hunyadival, de mégis oly nagyszerű, hogy befektetett tőkéjét 250,000 pengő forintra teheti, s hónaponkint 2200 mázsa nyers vasat termel.

Harmadik helytt jö a községileg még mind tubalkání módorban kezett toroczkai vasbányászat, hol negyven tulajdonos 7 bányában, 10 törpe olvasztón s 9 verőn dolgozza a Toroczkaötöl nyugotra eső bányák tartalomdus vaskövét... Szenét ez is már napjaink földét kezdi bordani.

Negyedik és ötödik helyen emlithetjük a brassai bánya- és hutászatot két vasbányáját: melyek egyike Fülén van, vásárolva 1856-ban 16,000 pfrtért egy társaságtól mint eddig b. Rauber Nándor képviselt, hová a társaság 1857-ben szép épületeket emelt s gőzgépet alkalmazott; második a lövötei határon áll, mely a töle nem messze, Oláhlalu alatt Demeter Miklós brassai kereskedő által 1855. jan. 19-kén megindított pompás olvasztó s kőrüle keltkezett csinos bányatelepekről, most Szt-Kereszt bánya név alatt kezd ismeretes lenni, s a mai nap a brassai bányatársulat centruma; mindkét helyszékely fellebn Udvarhely és Brassó között fekszik. Mindkettő gyönyörü épületekkel s magas kemenczével van ellátva. Fája elég, s közelben kapja.

Hogy mind a nyolcz vasbányánkat emlitsük: idejárulnak a magánosok bányái: a zalasdi, m. kir. Bánfi György hagyatéki tömegéhez tartozik, s Ilmyadban a kincstári bányával sorsát osztja; a hadszáceseli a vaskapu közelében, Ruszborg egykori tulajdonosa, Maderspach család s illetőleg M. Géza tulajdonja; s végre jön az ugynevezett boldvai, magy.-Hermány határán a székely földön erdővidéken, a Csik-szentdomokost birtokolott Zakariás Antal kezében, ki ezt 1843-ban kezdette, s itt a vadonban egy csinos bányatelepet alapitott. Ennyi minden vasbányászatunk jelenleg, mert a nagyhalmagyit, vagys vöczait, jelenleg grof Bethlen Ferencz tulajdonát, a nép 1852-ben foldulta, s most van ujra szervezés alatt; a csibiról pedig még kevesebbet mondhatunk.

Ennyi vasbányát talált Erdélyben ezen a vasbányászatna nézve oly nevezetes korszak, melyet a gőzzeli ócsó szállítás bejövetele deritett a vasiparra.

Azt hiszem fölösleges megjegyeznem, hogy az ócsó szállítás kezdete a vasiparban egy uj korszakot nyit; ujak a körülmények, ujak a szükségek, uj az izlés; hogy még a vas is divat alá jöt; hogy a régi háztartás, gazdászat egészen fol van forgotva; s hogy az európai gazdászat, ipar, kereskedelem egészen uj térre sodortatott, a gyors és ócsó közlekedés által. S ha e világváltozást egyedül mi nem akarjuk észre nem venni: a haladni nem kivánók vasbányászata menthetetlenül megbukott.

Éppen azért örömmel kellett üdvözölnünk a brassai bányászati társulat fellépését, mely mig egyfelől bolt kincseket kezd érvényesiteni, példányokép kezd feltünni arra, hogyan kell bazánk gazdag ásványoszatát a külföldet szemben versenyre állitani. Valóban e részvénytársulat, mely mahonlap legóriásibb vállalatainak egyikévé növi ki magát, méltó figyelmet és elismerést érdemel. S Mannlicher ur, ki tapintatos eljárása, erélyessége, s vállalkozó szellemet által a társulatot csekély kezdetből, pár év alatt egy millió pengeróre emelte, példányokép áll arra, mint lehet Erdélyben Europa e Californiájában kezdeni. E társulat, mely 200 fetos részvényeken kezdődött, most 1000 fetos részvényeken nyugszik, s akkora bizalomban részesül, hogy tőkéjének felénél több, erdélyi pénz, s ma már az emlitett fülei, szt-kereszt bányai vasbányászat mellett, Baróton egy köszénbányát baj, szacsik-szentdomokosi rézbánya ½-dének is tulajdonosa lett. Mire azon magyegyásszel kivánom a körünkben keltkező vasvállalatnak figyelmeztetni, hogy ha e társulat második millióját is bedezni, hatalma egész Erdélyre szóland. E társulat most is elmultnak látja az időt, mikor Erdély s a két Oláhhon jobbat, olcsóbbat nem ismerve, jobbat olcsóbbat nem kapva, Erdély slendrián vasiparára szorittozott; belátta, hogy az olcsó szálliási elönté piacainkat külröl hozott gyártmányokkal, s a folyvást haladó pénzszukre a nép elöltt az olcsóságot emelle próbaul; jó és olcsó vasat pedig kicsinyben gyártani többé nem lehet.

Fájdalom e társulatnak sikerült elcsört belátni, hogy ha van ország, hol a vasbányászatnak jelenje s jövője van, Erdély bizonyosan az, s hogy a vasbányászat minden kelléke: vaskő, fa, viz, munkaerő, piacz, minden meg van, meg volt; s mégis utt állunk, hogy Erdély vas-

MIKAELA.

Történeti beszély.

(Folytatás.)

E néma szemlélet alatt darabka idő telt, midőn a fiatal ember hirtelen felállván, s kezét Mikaéla ajkaira illesztvén:

Csendesség! — monda neki; — jönek, hallom neszeiket. Ezen ajtóhoz erkezünk. Engem keresnek, hogy megöljenek.

Lattátok volna e szavanál Mikaéla felpattanását, egyetlen ugrással a szoba ajtóhoz, zárba csusztak, s innen Krisztián karjaiba, kit kebléhez szorita, mintha saját életének vesztén akarná az ovés biztositani.

E perczben kivülről léptek hallanak, melyek az ajtó elöttt megszunnek, zavart hangok, — ezek közt be Dain Oliver és a Gveldreni herczeg szózatja. Krisztián karájihoz ugrott. Ekkor Mikaéla parancsoln neki csöndet, mivel a felelem e szegény leány lelkében az oszsagnak és bátorságnak adá most helyet, mihelyt ismerésre juta a vendégek fenyegető vésznek.

Viharos kopogtatás az ajtón.

Krisztián megrázkódik.

Mikaéla szoborként áll.

A fütanácsos hangja felnyitási parancsol. Mikaéla a testvérnek a szerelem kifejezhetlen pillanatával teknit Krisztiánra. De a parancs ismételtetik: mihez meg azon fenyegetés is járul, hogy betöretik az ajtó késedelem esetére.

Ekkor a fiatal leány, kinek a kötöggbeesés erőt kölcsönze, egy mellék szobába vonó magával Krisztiánt, s ujjával mutatván a nyoszolyára — melyet a szüz csak most hagya el — esdekló néki, hogy ott keresse menhelyét.

Nem, nem! szegény gyermek, kiálta Krisztián, ezzel becsületedet kockáztatnám; tégod gyalázatul tüzneek el e palotából, s én még sem vagyok megmentve. Maradj e helyen inkább, én megyek s feladom magamat ellenemnek, kijelentvén nékiek, hogy erőszakkal történt be szobádba.

Krisztián már távozék. Mikaéla élénken ragadá őt karján, s monda néki oly hangon, mely ellenmondást nem szenvede.

Igy akarom én, érted-e? s eskuszóm, s ha nem engedelmeskedel, szemed láttára ugrom ki az ablakon.

E szavakat ejtvén, foglyul tevé az ifjat, nyoszolyája fuggönyet alá, s kezébe ragadván az egyetlen lámpát, mely a szobát világitá, kiszalada szobaleányának parancsot adandó az ajtó tüstént felnyitni.

Midőn a fütanácsos, Gveldreni Adolf s le Dain Oliver a czeléd nyomában belépének, a lakrész első szobájában egy félig meztelen fiatal nőt találának, kinek rendhagyott hajfürtjei gazdagon hullámzák be vállait. Mikaéla mégé idő jutott díszes öltözetét magáról letépni, zavara s mély álmulata pedig ez éjjeli betörés látásán még nagyobb nyomatékot kölcsönözének szavai hatályának.

Mi egy fiatal ember befogására jövénk — szóla Ravéschout ur — kinek minden jelek utánkegyednél kelle menhelyet keresnie s találnia.

Mikaéla elég lélekjelenléttel bírt hahotával fölkacagtatni, midőn halk s képviselő kölönös nyilatkozatát.

Fiatal ember nálam, uraim?! Meg kell valanom: a gyanu rám nézve nem felette hizelgő.

Mikaéla! mi bevallunk kegyed erényének feddhetetlenségét. Tudjuk, hogy kegyed okos és szerény leányzó, hogy viselete mindig tiszta és foltnélküli vala. Adná Isten, hogy minden, ki e palotában lakik, mindig kegyed példáját követte volna. Es nem is kegyedet vádoljuk mi. De ismétlem, hogy egy fiatal ember siklott be kegyedhez. Egy gonoszlévő, kit a törvény szigora kövétel kiadatni. Ne kisértse kegyed kezeink közul kiragadni őt.

De én esküszom uraim! hogy senki sincs itt rejtam kivül, és hogy ez megbocsathatlan, kellemetlen jelenet merőben kárba ment.

Kezdjük meg a kutatást — szóla közbe a Gveldreni herczeg. Mindig lesz még idő azután tettünket bocsanatot kérni.

Helyes! mondá le Dain Oliver.

Látván Mikaéla, hogy kérelmei sikeretlen hangzanak el e borzasztó kutászok fülei mellett, erőszakkal kisérté meg az ellenszegülést.

(Folytatjuk.)

I-só Apafi Mihály fejedelem udvartartása 1672 ben.

(Összehasonlitva akkori udvarmesteri és számtartói számalatokból.)

1. Főudvarmester: (Marschall uram) Naláczi István. 1. Udvarmester: (Hoppmester) Balogh Máté. 2. Praedikátor: Tophcus Mihály, Ormandi István. 1. Titoknok: Lugosi Ferencz. 1. Orvos: dr. Köpczéfi István. 1. Patikárus: Johannes Scultétus uram. 1. Kántor: Nográdi Mihály. 36. Udvari főembersége. 1. Fő bejáró: Lázár Imre. 24. Bejáró. 1. Asztalnok: Kendeffi Pál. 34. Étektogó. 1. Főpohárnok: (fejedelem bortöltője) Barcsai Pál. 10. Pohárnok. 8. Pohárnok-inas. 24. Apród. 5. Palotán ajtónálló. 1. Szállás-osztó: Nagy Ferencz. 1. Postamester: Székely László. 2. Konyha-sifár. 6. Konyhamester. 1. Borsoló: Papp Mihály. 8. Szakács. 15. Kukta (szakácsinas). 4. Konyha-ajtónálló. 3. Talmosó. 1. Fő-lovász-mester: Ráskay Mihály. 4. Lovászmester. 6. Posta. 10. Lovász. 8. Csaltós 7. Postalegény. 18. Kocsis. 18. Felejtár. 2 német madarász. 2 magyar madarász. 2 madarász-inas. Ezek viselték gondot a solyom-madarakra és karvalyokra. Ekkor volt solyom 10, karvaly 12. 1 Udvádásmester: Réti István. 3 vadász. 9 agárhordozó. 1 pecázó. 2 pezérinas, czigány. 17 udvari zenész u. m. 6 trombitás, 2 virginás (czimbalmos), 2 török sipos, 2 hegedus, 1 dobos és 4 énekes. 34 mesterember: szabó, szijjgyártó, asztalos, borbély, kovács, gombkötő stat. 2 fehérczipő-sutó. 5 sütőinas. 1 hentes. 1 székszenás (terchhordó.)

A Fejedelem-asszony melletti:

1 udvarmester: Gilányi Gergely, a fejedelem sógora, nőül tartván Apafi Annát, a fejedelem testvér nőnjét. 1 titoknok: István deák (Tiszaujhely, István.) 39. Udvari szolgálattos. 8 pohárnok. 1 öreg asszony: Inczédi Ilona (Inczédi Péterné). 12 leány-asszony. 3 mosó-asszony. Összesen 406 személy.

Ezenkivul a majd szánetnélkülk következnek a roman czászártól, a magyar Budaféj, a tömösvári es nagyváradi beásktól; ugy lengyelektől, a magyarországi arisokratáktól; ugy szintén a helfédeknek, Teleki Mihálynak, Bánfi Dénesnek, Wesselényi Annak s másoknak azudvarnál fel-és kisérteteli megjelenése, a fenn emlitett szokat könnyen átszázra növeszlette. Élénkség, tehát a fejedelmi udvarnál nem hiányozott.

Az udvartartáshoz tartozott még 20 hátaló. 18 rendbeli négyes és hatos lófogat és a lovászmester, vadaszok sat. lovai, 112 agár, 89 kopó, 32 vizsla és 1 szelindek.

A jövő alkalommal Apafi konyhatartását fogom elmondani, ha a „Közlöny" tárczajában annak helyi nyilik. *)

Dr. Ötvös Agoston.

*) Ily érdekes közleményeknek nyilni kell mindenkor. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca

termelése majd semmi, a birodalom ezen $^1/_{10}$-od részének vastermelése, mi eddig 60,000 mázsa körülingadozott, 1858-ban is csak 126,000 mázsára emelkedett, a birodalom 4—5 millió mázsa vasa mellett elvész mint egy csep a tengerben.

Az erd. olvasó engedelmével bátor leszek egy kis kitérést tenni azon viszonyokra, melylyel a vaskő és fa-minőség és mennyiség áll vasiparunk rendelkezésére.

A fökellék a vaskő csak ugy hányódik e hazában, hogy tán még ma is vannak bányáink, melyek a földzinen hányódó vaskövet termelik. Egyes hegyvonalinak telynk vesszek, s mégis a birodalom összes vasbánya-területének 37 millió s Magyarország 3 millió □ öl bányaterülete mellé Erdély csak is 421,340 □ öl területet ad; oly szégyenitő cseklységy, hogy figyelmet se érdemel.

Az ausztriai vasbányászatot a hegycsoportozatok szerint három bányakerületre lehet osztani: az alpok, sudetek, és kárpátok kerületére. A kárpátok barna vaskőve, melyhez Erdély is tartozik, semmivel sem áll hátrább sem jóság, sem tartalom tekintetében a többinél, s mégis a hegyvidék vasbányászata, ha az utolsó években Magyarország oly erélyesen hozzá nem fogott volna, csaknem elvesznek; az alpok vidéke termelésétől igy is igen messzi állunk. *)

S különösen Erdély, hol az 50—60% -s vaskő nem ritkaság, hol a köveket nem kell évekig napfényen tartani, sem valami nagy gonddal pároitani, hogy olvadékony legyen: oly kedvező helyzetben van kő dolgában, hogy a 20% -s tartalmu köveket, melyek a munkáltatást másult sem fizetik, mondhatni nem is ismerjük.

Ily vaskő minőség és mennyiség mellett, ha reá gondolunk, hogy az összes birodalom 20 millió, Magyarország $3^1/_2$ millió vaskövet hoz napfényre: Erdély az ö 393,410 mázsa vaskövével, 126,225 mázsa nyersvasával, melyre csak is a multi 1858-ban emlekedett, mint bányászorszag tekintetbe sem jöhet a millió mázsákkal szemben. A mikor csak Stiriában az Eisenwurzel hegye magas olvasztókkal, mint ostrom alá vétt vár, van cernirozva: akkor Erdély egész területe magas kemenczék csak Podoroin, Olimperten, Fülén, Szászkereszthányán és M. Hermányon mutat, s kis, elös kemenczéhen is csak ugy áll, hogy 2 van Zalaszon, 4 Hadszászelen, 10 Toroczkón: sigy összesen 5 magas, s 16 elöös kemenczéje; melyek legjobb viszonyok közöttis csupán csak 241,800 mázsa nyers vasat olvasztháznak.

Erdély ezen hátramaradása annyival szomoritóbb, hogy az összes birodalom, s abban mémely országok hasonló viszonyok közti roppant haladástól mi igen messzi maradtunk. A miről jövő czikkemben.

Kővári L.

Hivatalos jelentés az erd. gazd. egylet f. h. 5-én tartott választmányi ülöséről. **) Mint a tőkár a multat gyülés jegyzőkönyvét felolvasta, bejelenti, hogy a dézsi társalkodó egylet és Huber István ur mint részvényesek állottak be az egyletbe, az első egyutal az első évi részvényt be is küldte; továbbá az egylet alaptőkéje gyarapitására adaoztak Pekri Sándor ur ivén: Pekri Sándor 100 pftot; Pekri István 50 pftot; Pekri Lászlóné ifa Dénes nevében 25 pftot; Szabó Ferenczné 25 pftot; Bécsmuel, fis Mihály nevében 25 pftot, összesen 225 pftot.— Kedves Tamás ur ivén: a gyergyó-szaminiklói szlőnek 10 pftot; Dezső Mózes 1 pftot; Gyergyó-Szárhegy községe 10 pftot; Gyergyó-Ditró községe 10 pftot; Siklódi Mihály 2 pftot; Csibi Ferencz 2 pftot; Kedves Tamás 15 pftot, összesen 50 pftot. Az eddigi aláirások összege 15,755 pft.— A kezelő tőkár azután felolvasta a borászati bizottmány multi ösz körutjáról való jelentés bevégzését, és végre egy jelentést, a melyben Siebenfreund urnak elismerő véleményét tudatván, a hozzá felküldött, Erdélyben eredetileg és sajátságosan előforduló alma és körtve fajok mutatványairól, egyszersmind egy igen czélszerű borszajtóról tesszen emlitést. A választmány megbizván a kezelő tőkárt, hogy a sajtó rajzát hozassa meg, a gyülés elosztott.

Értesités.

Közeledvén az idő, a mikor már hozzá kell látni a fold kijelöléséhez és elkészitéséhez, ha sikerrel akarunk az eperfamerelésbe fogni, az erd. gazd. egylet igazgató-választmánya jónak látja ujból emlékezetbe hozni, hogy a multban a m. cs. k. helytartóságtól e czélra nyert 500 pftnyi összegből következő pályadijak vannak ez évre kitüzve:

A) selyemtermelők számára:

1. 120 pft az ideei évszak folytában saját nevelésu eperfák után elöállitott legtöbb és legszebb czimre.

2. 80 pft akár saját nevelésu, akár készen kapott ültetvény után elöállitott legtöbb és legszebb selyemre.

B. eperfatermelők számára:

3.-5 dij, nm. 60 ft, 60 ft, 40 frt és 20 frt rendre azoknak, a kik az idén magról kelt legtöbb és legszebb eperfacsemetét fognak bemutatni, kevesebbel mint 1000 db csemetével nem versenyezvén.

A pályázók közszegődjönyi bizonyitványnyal kell, hogy bizonyitsák a pályazatra bemutatott tárgyak valodiságát és azonosságát.

Kolozsvár, febr. 8-kán 1859.

Az egyleti választmány meghagyásából

Finály Henrik,
egyleti tőkár.

Ujdonságok.

— A kolozsvári piaczi templom körüli épületek lerontása, hogy ezáltal a pompás egyház müvészi megbecsülése, s a testi piacz méltó szépséget nyerjen, pár év óta kozoltuk az érdekltetlek előtt. Mint olvasoink értesitve voltak, e végre bizottmány áll fönn, mely azon alkalomból, hogy b. Bánfi Albert, az egykori főkormányzó palota uj tulajdonosa, e czélra 5000 pftot ajánlott fel, február 5-kén a tanácsegybehivása következtében gyülesét tartott, melyben a városi eskütt közösnek azon felszólitásra, hogy e helyszegik kijavitásra vezető kiszitsen, kimonda, hogy az idő a tárgy érdemhez szólásra eljöttnek hiszi, s azonkívül lehetőségben van, a terveket beadta. Mennyiben a kőbőrgy pesztá az erdekltetlek önként hordozzák, városunk ez uj szépülésének örömnel nezünk ellebe.

— Kolozsvár kövezete ellen folytatva folytak a panaszok, s ugy hogy sok panasz is van; mert miután a papucs és czipő talpa a pesti parizsi sima járdák szerint idomittatik, nekunk a viroszl kell a czipőszek — vagy nélkülök szerint lépnünk-mennünk — utáo idomitanunk. Irhatjuk azonban, hogy rovid időn sima járdara van kilátásunk. E czélra a vállalkozó szellemű grof Eszterházi Kálmán a kozckhat már vágatni is elkezdette. Grámtol fedezetl fol, mert az czélra szánt kőtömbök nincsenek s szerletek, tartoltunsag miatt s ugy szólva nem van kőszél

De mit mondok? nem áldozat ez, hanem nemzetségünk és önmagunk iránti tartozásunk teljesítése. Vajmi sokan vannak pedig e kötelezettől megfeledkezők! Kakas Márton azon gúnyja, hogy százan hoztnak egy hirlapot, s e felfokú irodalompártiaknak nevezik, nálunk számálanul nem érdekel. Mert elő tudnék számlálni sok helységet, hol még százanként se kezdtek összeállani egy hirlap hoztalásra, hol pedig éjszaki nem is látnak az emberek, tehát egyik igazát nem is tudnák megcáfolni mint a hold igazát. Tudnék megnevezni népes egyházakat, tehát az egyház szolgáinak jól jövedelmezőket, melyekben pap és mester folyvást abban akar szegényen tülteni, hogy mégis lyiknek van hoszszab szarva okra; de hogy melyik járat több hirlapot, ebben még vezenyére nem kelttek. Vagynak koztik, kik egyetlen árva lapot se olvasnak, vagynak oly számmal, hogy kitelnek belőlük egy tractus. Tudnok fölemliteni, jó nehány nemeseket és székely birtokosokat, kiknek roszul esik, hogy nyilvános köszonetet nem nyertek az irodalom bugzpártolásáért, holott minden esztendőre megvettek a legdoboldabb napiát. Ily környezetben tisztelet és becsület Udvarhely varosa polgáranak, kik — a mint illik is, hogy a kerületi főváros jó példával menjen elöl — számosan kezdettek hirlapokat járatni és olvasni.

Olvasnának bár a város polgárai könyveket is, de nines se kaszinónk, se közösi könyvtárunk. A kaszino-egylet letesítese iránti kísérlet 1857-ben finoman meni volt. Nem jártunk szerencsésebben a községi könyvtár állítása iránti szándékkal is. Amazt az buktatta volt meg, hogy e tisztán magyar polgárság ovakodott résztvenyesse lenni oda, hova az idegen nyelven szerkesztett lapok nagyobb számmal jártak volna, mint a magyar folyóiratok. Emerre pedig nem nyertunk engedelyt.

Leánynövelőnk ugye pedig igy áll: a tanyly e lapokban is vázolatlag közöltt alaptervel felkuldottuk a hagyó helytartósághoz. Honnan ez év végére ily hatarozat jött: Minthogy tegfelsőbb rendeletek szerint minden népiskolaknak felekezeti szinezettel kell birniok, ugy ennek is. Mivel pedig e városon nagyobb a katholikusok száma, már ezen okná fogva a tervezett leánytanoda csak is katholikus szinezettü lehet, következőleg a károlyfejérvári püspok felügyelete alá esnék, minden tanitónak és tanitónőnek katholikusnak kellene lennök, és a kétik iskolafelügyelőségnek megerősítése nem fogna ugyan megtagadtatni, de annak az intézet bensőjébe semmi direct befolyása nem lenne sat. Vegyük ajánlva lévén a tervnek ujabb tanácskozás alá szóve, és e lerialmain elvekhez illoen tása, ennélfogva mult dec. 16-dikán a városi képviselőt teljes gyűlésen, e járási főnok jelenlétében a tervnek felolvasottatott, s a vitatott ugy tanácskozás alá vetetvén, kozakaratul meghatároztatott, hogy a leiratbani elvek ellenkezven a városi két felekezet közt szazadok óta fennálló testvériszeretetnek és békének, valamint az ős elvek alapján a varos a tervezett tanintézetet közpénztárából létre se hozza soha. Igy most hogy mindnyájunk kozfajdalmára azon szent czél, melynek valósítása a szép szavakon kívül, — mondhatni — erejét túlhaladó áldozatot kivána tenni, s melyhez annyi szép remény vala csatolva. ***)

A fejlődő ref. egyhaz az itt uralkodni kezdett clericalis szakiszattal az idon is több rendbeli ujévi ajándékot kapott. Temetőnk szépitésére megint meglehetős összeg gyult be a hívek fillérekiből. Rom. kath. hitvallásu kereskedő t. cz. Beczási Emmánuel ur ref. nejének, Ferenczi Julia asszonynyal ajándékozlak két szép, egyiott 13 sing hosszusagu szőnyeget avégre, hogy azokkal a templombeli férfiszékek közul a két elő, hova polgari innepélyek alkalmaik a k a r t a t a n a k, hivatalnok urak szokták ülni, betérittessek. Továbbá polgármester I. Sólymosi Károly ur egy végrendeletet adott át az egyhaz eloljáróságnak, melynek tartalma szerint ennek hagyományozza a piaczszeren felkvő, emeletes házacsi beépitett s tobb ezer frtot érő telkét és a szomszéd Szombatfalva helységben levő kertjét. Legyen orökre áldott a kegyes jóltévők emléke, s nemes példájok büdösmódokat is hasonlóra ösztönöz! Vara is remélvén, hogy nemsokára örömmel hirdethetjuk azt is, miszerint ez egyhaz meg fogja más emeletes házat tulajdonosává tétetett, és hogy egy leányiskola alapítókjével is megajándékoztatott.

Városunk megvette a történelmi nevezetességü a. n. csonka várat minden hozzátartozó birtokrészekkel együtt. r. l.

Körösbánya, januárhó 1859. — (Egyház, iskola). Becses lapja az iskola és nevelés ügye körül mozdolatoknak is tért adván; ünyujtok ön is pár sort, mint névtelen vázlatát a mintegy 52 ezer nem magyar ajku lakosok köszpusztulóban álló körösbányai ev. ref. egyház és iskolaügy jelenlegi állásának.

A 48-ki forradásra a körösbányai ref egyházat s iskolát is romba dontó, a szóta repkénv ovedzi a ref. egyház kőfalát, a szóta még egy kis iskolát se épitheett a mintegy 130 lelekre menő egyházi községe 20 — 25 számu iskolás gyermekei számára; belle a tél, telik a nyár s igya a nevelés hianya miatt veszve egy pár jóra való polgár.

Az iskola épitéshez ugyan hozzá fogtak. Az 1855-dik évben feszbontott falú épitőanyak az akkott egy iskolaszat, de azt még most is csak befedve tartja; holott ha ennél tobbet is tesz vala, csak készségét teljesíti, mert az alázatozott reá a szent zsinat 1855-dik évi hatarozata, mely a ribiczei ref. egyházat a k.-bányai hoz csatolta, — a vallás és iskolaügy iránt hőn buzgó B. S. urasszony és R F. ur, ki pénzbeli segélyen kivül az elvezett helyükre uj ezüst varcsorai pohár és kinyert legyőzött ajándékozott, s mások megtetik, s ha még zörgetted volna az illetők ott is, hol az eddigi elmulaszta is vétek volt, ugy ma bizonyára volna iskolánk s volna imaházunk. Veress Albert.

Külföld.

Francziaország. — A Napoleon császár átlal nehány nap multva tartandó beszédtől várnak némi fordulatot a jelen fonszült helyzetben; de addig sem tudnak a lapok a jövő iránti szemlélődéssel felhagyni. A sok mindenféle ellenmondásból anyonyi csakugyan bizonyosságul kijön, hogy a háboru kitörése mintü aggodalmai mindinkább erősödnek, a békeháztasamos lapok pedig kész hirjó fulekre nem igen tadnak. A tömegeket napról-napra jobban elfogja azon veszélyes nyugtalanság, mely Francziaországban nagy kataszrófákat meg előzni szokott. Nem is emlitve a sok aprócsepró békejelt, csak „a Journal des Chemins de Fer" közlemenyét hozzuk fel, mely szerint a császár egy ideigen tabornagygyal — Narvaezzal — beszélgetvén, kijelenté, hogy ő nem akarja a háborut, hogy tudja, mikép az csapásokat hoz az országra, s ő folyvást azt fogja dicsőségének tartani, ha annak jóletét békemüvek által biztosithatja. E szavak elég szépen hangzanak ugyan, csakhogy a béke nézve felettébb gyenge kezességet nyujtanak az ellenkező tudósitásokkal szemközt. A császár bizonyosan még tőbbször is el fogja mondani, hogy ő a háborut nem akarja; még akkor is, midőn hadizenetét fogja kikiáltani, ismétlendi még egyszer, hogy ő a háborut nem a karta, de a jog érdekében, s talán a polgárisodás s ezen fejlődi mégis a szabadság érdekében is akarnia kell.

A „Patrie" és „Presse" sem tezik, legalabb szinből, azon szivességet, hogy békés arczot vágjanak a világ ámitására. Czikkeikre alkalmat adott a „Times" egy czikke, melyből azt lehet következtetni, hogy Anglia valószinleg Ausztria pártjára fog kelni, ha Francziaország neki hadat izen. A „Presse" azért megtámadja Ausztriát s kérvekéri Anglitat, engedje Francziaországot nyugodtan bölni Italiában; de az angol kormánynak, ugy látszik nem szándoka a „Presse" tanácsát megfogadni, ámbár a „Times", mely tudj leginkább az osztrinl ügyekt oltatta, oly ős gyenge kanyarodást tesz s Ausztriának is tanácsot kezd osztogatni.

A „Constitutionnel" szükségesnek tartja megigazitni a „Daily News" azon állitását, miszerint Francziaországnak csak 400,000 katonája van, kik közul csak 130,000-et lehet sikra állitani. A „Constitutionnel" az ellenkezőt, s ő az, ki a szóban forgó adatokat szolgáltatta, s ő az, ki szerint a Francia- s Angolország állival valának képlviselve. Igazok lehetett saját szempontjokból, hogy segédszereiket saját jóvöbeli használatokra megtakarítsák — s nem kevésbbé van nekünk is igazunk abban, ha erőinkket gazdálkodunk.

Egy londoni távirat jan. 29-ről jelenti: a mai „Times" Ausztriának engedett ajánl Francziaországnak szemben a roma reformukat illetőleg, nem kivánja csakugyan római örseregeinek azonnali elmozditását.

Olaszország. — Napoleon herczegnek Klotild herczegnőveli egybekelése jan. 30-dikán megtörtént; a fönséges pár február 2 ikán érkezik Marseilleba és másnap Párisba. Klotild herczegnőnek 500,000 franknyi dotatio lón a turini mádi kamraban meghatározva. Ez alkalommal sem hiányoztak a fellengző szónoklatok. Sineo követ a bájos barnaszeg herczeghogyet oly szép a jándéknak nevezvé, melyet Olaszország a Francziaországnak adott. „Ő, Károly Albert mélő unokája, a követ mézete szerint egy magasabb hivatás jelképes eszköze leend. Midőn a franczia kormány feje saját legközelebbi rokona számára, egy olasz hgnő kezét kéri, ezzel azt tanusitja, hogy tudja, mikép az alatta kormányzott nép Károly Albert magas terveihez csatlakozik stb.

Párma és Modena herczegségeben az izgatás oly előlépésevet tesz, hogy azokban a kitörés nem valószinűtlen, vagy legalább bensőleg kitörve van a dolog. Állitják, hogy Francziaország és Piemont, ugy legalább ezen utóbbi oda czéloz, hogy ezen kisebb államokban forradalmi fölkelést idézzen elő, s ekkép Ausztriát zavarba hozva egy plausibilis casus belli-re tehessen szert.

A nápolyi király él még! daczára számos hirlapi szomoru jelentésnek, s hogy élete még mindig nem vált bevégzett ténynyé, csalhatlan bizonyitványa az is, hogy csak most fedezett volna fel egy saját élete elleni összeesküvést.

Törökország. — Kuza Sándor, moldovai uj hospodár, I. Sándor János moldovai uj hospodár, I Sándor János nevet vett fel, s egy kiáltványban igéret: hogy liten és a nemzet akaratából uralkodásra hivatva, a szabadság, egyenlőség és testvériség elvei szerint fogja kormányozni az egyesitett fejedelemségeket." A gyulés a fejedelem tartására évenkint 30,000 aranyat rendelt. Ezenkivül tekintve a fejedelem magán vagyoni viszonyait, az első szükségek beszerzésére 15,000 aranyat.

Az óláhországi választások is unionist szellemben utöltek ki. Hirszerint oltis azon jartunk szakszerű, hogy Kuza Sándort válasszák Oláhországnak is legelőbbre.

Ujabbak. — London, febr. 3. A parliament ma megnyittatott. Az azt megnyitó trónbeszéd a kulpolitikára vonatkozó része, szóról-szóra igy hangzik: „Az összes kulhatalmasságokütt barátságos érzelmek felöli biztositások érkeznek hozzám. Ezen érzelmeket ápolni s erősbitni, a nyilvános szerződésekbenl hűségel sértetlenül fentartani, s a mennyire lehetséges, azon lenni, az általános béke fentartásán elősözditni, szakadatlan gondoskodásom czéljai. Ama fejedelemekkel, kik a párisi békét 1856-ban közösen aláirták, egy, a fejedelemségek szervezetére vonatkozó egyességet kötöttem. Ezen román tartományok most saját uj kormányformájoknak amaz egyesegy hatarozatai érteltelbeni megállapitásával foglalkodnak. Egy ollatam az orosz császárral kötött kereskedelmi szerződés, melynek onök elé kell terjesztenie, kielégitő jelenl szolgál azon barátságos viszonyok tökéletes helyreállásának, melyek a legutóbbi szerencsétlen felbenszakadásig, illető birodalmaink kölcsönösen előnyére sokáig fonnállottak. Nagy megelégedéssel jelentheem önöknek, hogy a francziák császárja Afrika keleti partján elterlőlt egy néger-kikültözési rendszer Szerk.

***) Azt hiszem, hogy ama fellebb határoszt által a vallások egyenjogusága nines sértve, mintán az illető kormányrendelnek más tekintetben nevelintézetekre is mernek vi. ás egyenjogusag elve csak akkor volna sértve, ha például mind a kath., mind a prot. tekeznek kőzösen egyszer-fölkalodt, és az elsőnek inegvegyétek azt, az utolsótól pedig megtagadnák. Mintán csak felekemet lakok lehet, ha egy varos akar azt illetni, s nem tekeznek, a tanyrendszer a reformáció vallásfelekezetre lehet tekintetel. Ha például Udvarhelyt tőbb volna a protestáns sokkal mint a katholikus, s mégis a kormány, a katholikusoknak adna a nővedéi inspectort, hamde az előbbiekenek rossul esnék? Mi csak azon elleu tekintenek a fogtat, hogy csak is felekezeti lakhelyek lőnehessenek; de ez elv megváltoztatása nem ruházná illetőn, annyira a nőpesnes varosnak, hogy más eszmét ne adja fel, hogy a katholikusok, s mégis a kormány, a katholikusoku

szert, mely minden vigyázat daczára, a rabszolgakereskedést fölbátorítá, mely tárgy iránt kormányom sohasem szünt meg a czászárnak legkomolyabb, noha barátságos előterjesztéseket tenni. Ő felségének ezen bölcs lépése nekem reményt nyujt az iránt, hogy a jelenleg Párisban függőben levő alkudozások ezen rendszer teljes eltörlésére fognak vezetni."

Mexikóra vonatkozólag a királynő kijelenti, miképt az angolokonak ott, minden előterjesztés daczára, annyit kelle szenvedniök, hogy az ottani brit hajóhad parancsnok parancsot kapott, kármentesítést követelni a erőszakolni ki. A királynő megemliti még a chinai s japáni szerződéseket. — Indiának rövid időre tökéletes pacificatiót reméli; hálásan tesz említést Angolorszag szerencsés belső állapotáról; nagyobb hajóhadi budget, valamint parliamenti reform, bukási esetek s bűnvádi törvényhozási viszonyok iránti billeket jelent be.

Febr. 3-dikán esti 11 órakor az alsóházban a válaszfelirat feletti vita már is kezdetét vevé. Palmerston szintugy mint Russel erélyesen felszólalnak a fenálló szerződések fentartása mellett s Ausztria elleni minden megtámadás ellen. Az egyházi álmunk idegen csapatok általi megszállása azzal össze nem fogható kérdés. Szónokok nézete szerint a pápai birtok ügyei idegen segély nélkül volnának rendezendők. Disraeli Napoleon czászár józan beláttassa számái; élénken szól a franczia szövetség mellett s a békét korántsem tartja reménybagyottnak, sem a háborut bizonyosnak.

A felsőházi ülésben Granville reméli, hogy a kormány nem kötötte magát birtelenkedve semmiféle politikához. Derby erre igennel válaszolva ugy nyilatkozik, hogy a fenforgó viszályok a diplomatiai kiegyenlitést megengedik; legnagyobb veszély a római rosz igazgatásban fekszik. A osztrára igéri, hogy nem fog támadni, Franczia orszag ugyanazt igéri, valamig Szárdiniát meg nem támadják. Ennélfogva nem esik kétsége a béke fenmaradása iránt. Hasonló beszédek után a válaszfelirat el lőnek fogadva s mindkét ház elnapolva.

Az angol királynő beszéde adja legelőször a világnak azon hivatalos jelentést, hogy a békét, a szerződéseket valamely oldalról vétek fenyegeti; ámde ő nagybrit fölsége a szerződések iránti hűségét sértettenil fen akarja tartani, azról, hogy „Olaszorszag szabadságát" nevében Európa foldabrosza változás alá jöjjön, semmit sem akar tudni. Sötinkább szakadatlan gondoskodásnak czélja, a mennyire befolyása terjed, az általános béke fentartását előmozdítni.

Ezen kis mondat „a mennyire befolyásom terjed" sokfelé magyarázható. Lehetheti, hogy a királynő békés faradozása Franczia orszagban még nem jutott kivánt eredménybe, nem terjedvén oda annyira Angolorszag befolyása. Magában foglalhatja azon czélzást is, hogy Angolorszag csupán erkölcsi befolyásával kivánja a béke fentartását előmozditni, de nem szándéka tettleg beavatkozni; végül a befolyás szót csupán szónokmúvészileg is használhatja, azt akarván sajátlag mondani, „a mennyire hatalmam terjed." Megvallik majd a francia czászár trónbeszédéből, mily hatalmas lett a legiléttekesebb helyen a szomszéd komoly szava.

Franczinorszag e közben nem sok bekejelt mutat, sőt Parisban már is meglakol érte, haki békeapostolká lesz s nem kivám a farkasokkal együtt ordíni. Felsőbb körökben ugy látszik éppen nem is akarják a békés reményeket támogatni. Egy békés irányu röpirat szerzőjét kiadójával együtt perbe rántották, avval vádolván, hogy gyűlöletet és megvetést gerjesztenek a kormány ellen. A közönség ugy találja, hogy ez annyi mint a békeirányok megperlése.

Renaud thonk hadteste Algirban parancsot kapott a visszatérésre. Hirszerint e hadtest egyszerűlve a lyoni hadseregel fogja képezni az alpesi hadsereget. Hivatalos helyről erősitik ugyan, hogy ilyeten rendszabályról még mostanig szó nincs szó, ámde a közönségnél a háboru elkerülhetősége iránti hit túlnyomó; hiába akar fogadni lord Cowley, hogy az idén a béke megtartásától nem lehet félni: már azt is akarják tudni, hogy maga a császár veszi át a fövezérséget, s a második helyről Pelissier lemondott Canrobert részére. „A háboru, mint Párisból irják, szükséggé vált a belő állapotok miatt; mert élénk szabadsági vágyak mutatkoznak az orszag minden részében. E fontos tárgyra nézve sokat tanakodtak a császár kabinetjében, s átláttak, hogy a sajtószabadság sürgető szükséggé vált, egyszersmind pedig, hogy az fölötte veszélyes az uralkodó családra, a dolgok fenállásra nézve. A szabadság nélküloberhetlenéthetetlen, ez volt a szük körben uralkodó nézet.

Bukurest, febr. 5. „Kuza Sándor Oláhhon fejét is meg fogja ám valosztva." E választás alkul en mitó tényleg megtörtént volna. A kapu készül bemenni a fejedelemségekbe, ha a nagyhatalmak meggegyezése kaput nyit előtte.

Bécsi börze.	Febr. 3.	Febr. 7.
Nemzeti kölcsön 100 pfdrt.	79.—	79.60.
Metalliques 5 perc.	77.25.	78.—
Urbér papír, magyar.	78.2 5	78.60.
„ „ erdélyi	74.50.	76.75.
Tiszai vasut		
Cs. k. t. mány arany darabja	4.95.	4.96.
Korona „ „	14.30.	14.30.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbérkáptélási tőke utalványozás.

A dézsi cs. kir. megyei törvényszék ulján Goldstein Mózes, Náthán és Nussbächernek nemegyszer, okszi, luskai és o. némethi b. u. 9139 ft 51¼ u. k. tőke, 2082 ft 25¾ kr kam. hátr., — b. Hentes Józsefnek zaprózki, szóvárosi, nagybátlni, dobrocsinai, gosztilai és dalmári bir. u. 18312 ft 26¾ kr u. kár. tőke, 6397 ft 30¼ kr kam. hátr., — Nagy Alvi csőtömegnek kosztafalvi b. u. 863 ft 40¾ kr tőke, 353 ft 57¼ kr kam. hátr., — Fejérdi Juliánna özv. Szénási Józsefné örökösének dobrocsinai, nemai birt. ut 2628 ft 28 kr tőke, 1019 ft 41¾ kr k. hátr.,— Torma Krisztinának özv. Kozma Imrénének s gyermekeinek maluczi (omlásaljai) b. ut. 199 ft 56¼ kr tőke, 104 ft 57¼ kr k. hátr., — Papnajoti Pál örökösének fugel b. u. 645 ft 12¾ kr tőke, 338 ft 14 kr kir. hátr., — gr Haller Czeczil gr. Eszterházi Dénesnének o.-kösalyi, cs.-györgyfalvi, cs.-hagymási, fel-kesalyi, gunyi, kajponi, kis-dobrokai, n.-oroszfalvi birt. ut. 23943 ft 2¼ kr tőke, 5957 ft 1 kr k. hátr., — gr. Eszterházi Dénesnek dengelegi b. u. 4218 ft 51¼ kr tőke 989 ft 55¾ kr k. hátr., — gr. Mikes Erzsébet gr. Telekí Jánosnénak laczkonyai, berencsi b. u. 15035 ft 52¾ kr tőke, 7893 ft 49¾ kr kam. hátr., — Nagyvaradi István Eleknek kosztafalvi, petyerityei b. u. 2597 ft 2 kr tőke 590 ft 26¼ kr k. hátr. utalv. A követbend. f. év márczius 16-ig. Tárgy. május 16-án d. e. 9 órakor.

A sz.-udvarhelyi cs. kir. megyei törv. uljén gr. Teleki Miklósnak dersi, musnai, kányádi b. u. 3766 ft 56¾ kr k. tőke, 834 ft 24 kr k. hátr. utalv. A köv. bend. márczius 25-ig. Tárgy. nap majus 25-kén d. e. 9 órakor.

A dézsi cs. k. megyei törv. uljén Barthis József b. u. 7 gyrum dragyisi b. u. 58 ft 27¾ kr tőke, 15 ft 41¾ kr k. hátr., — Bartis szül. Pap Mária örökösének romanfalvi b. u. 72 ft 15 kr tőke, 34 ft 37¼ kr k. hátr., — Torma Sámuelnek kurtafalvi b. u. 152 ft 26¼ kr tőke, 95 ft 46¾ kr k. hátr., — Molnár Györgynek és kö-lozsnai, bödönösi b. ut. 1142 ft 11¼ kr tőke, 321 ft 18¾ kr k. hátr., bezdedi csáki b. u. 14547 ft 54¾ kr tőke, 5358 ft 9 kr k. hátr., Horváth Lászlónak magurai b. u. 259 ft 24¾ kr tőke, 136 ft 11¼ kr k. hátr. utalv. A köv. bend. f. év márcz. 25-ig. Tárgy. nap majus 25-ke d. e. 5 órakor.

A m.-vásárhelyi cs. kir. megyei törv. uljén Zöld Adámnak vámos-udvarhetyi b. u. 238 ft 19¾ kr urb. k. tőke, 68 ft 32 kr kam. hátr., — Ferlaki Sándornak nagy-csergedi, felső-kápolnai b. u. 702 ft 24¼ kr k. tőke, 162 ft 54 kr k. hátr., — Kovács Rózsilának sövényfalvi b. u. 222 ft 50 kr u. k. tőke, 50 ft 8¼ kr kam. hátr. utalv. A köv. bend. márcz. 21-ig. Tárgy nap majus 21-ke d. e. 9 órakor.

HIVATALOS HIRDETÉS.

(616) **777** polg. sz. **1859.** (2—3)

Hirdetmény.

A kolozsvári csász. k. kerületi törvényszék ezennel közbirré teszi, hogy a néhai gr. Bánfi József örökösei folyamatban levő kérvényére a véghagyományoztt massához tartozó lovak s egyéb barnok nyilvános eladása megengedtetett s az árverés megkezdése határidejeül 1859. február 17-ke, s helyül Kolozsvár tüzetett ki. A vásárlni kivánók azon hozzáadassal hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket a helybeli törvényszéki lajstromzó hivatalnál az árverésre kitűzött nap előtt megtekinthetik.

b. Oechsner.

A kolozsvári cs k. kerületi törvényszék tanácsoltál ján 27. 1859. b. Keith.

(619). (1—3)
Sz. 14.

Csőd-hirdetmény.

Veresptatak bányász közönségben egy sebornvosi állomás jövt ürességbe. Ezen állomás 550, f. o. p. évi fizetéssel, 120 f. o. p. lótartási díjjal, szabad szállással és nyugdíjazásai igénynyel van kapcsolatban.

Ezen állomást megnyerni szándokozók ezennel felszólíttatnak, miszerint oklevelekkel ellátott kérelmeiket, „melyekben a hazai hónon nyelvnek tudása is bebizonyiandó" 1859 dikt februar végéig az illetőjárólyok utjin az ábrudbányai bányásmegyei közpéntzár igazgatósághoz beküldjék.

Az ábrudbányai bányásmegyei közpéntzár igazgatóságtól.

Ábrudbanyán, dec. 22-kén, 1858.

(620). (1—3)
Sz. 5433./civ.
1858.

Hirdetmény.

A szászvárosi cs. kir. kerületi törvényszék, mint gyámsági hatóság által közhirré tétetik, miszerint a Földvári Sándor örökösének, Anny, Gyertyános, Nagy- és Kis-Rápolt a dedési jószágok, melynek alkatrészei az ezen hivatalnál fekvő leltárban bővebben megszemléltethők, általános árverezés utjáni haszonbérbe adása megbatároztatott, és ezen árverezés napja alulirt kerületi törvényszéknél folyó év April 25-kétől kezdve 4 egymásután következő órákig eszközlettetik. Kikiáltási ár egy évre 800 ft ausztriai pénzben. Az árverési feltételek a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők. Hova vállalkozni kivánók 400 a p. b. biztekinek összeggel magukat ellátva ezennel meghivatnak.

Szászvárosi, január 3-kán 1859. A cs. kir. kerületi törvényszék üléséből.

(621) (4—3)
Nro. 1196./1859.

Hirdetmény.

A kolozsvári cs. k. kerületi pénzügy-igazgatóság részéről, ezennel közhirré tétetik, hogy az emlitett pénzügy igazgatóság irodájában, folyló 1859-dik február hava 17-dik napján d. e. 10 órakor nyilvános árverés fog tartatni, mely alkalommal a kolozsmonostori rom. kath. alapitványi uradalomhoz tartozó bácsi jószág, mely 176—178 kold szánó, 82 hold kaszáló, továbbá 7 hold 600 öl szőlőből áll, minden hozzá tartozó belső és külsőkkel, ugy korcsmárlási joggal együtt, két egymás után következő évekre, t. i folyó évben márt hava 1-só napjától kezdve az 1865. év febr. hava végéig terjedő, az többet igérőnek bérbe fog adatni, a kikiáltási bizsegy 2273 ft. 60 krokat tészen uj ausztr. értékben.

Az ezen árverésnél részt venni szándékozók tartozanak magukat 10% bánatpénzzel ellátni.

Ezen árverésre sajátkezüleg irott s 10% les bánatpénzzel ellátott irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árverés napjáig az alulirt ker. pénzügyi igazgatósághoz benyujtandók, s azon nyilatkozatot kell tartalmazniok, hogy ajánlozó az árverési feltételekkel merőben ismeretes, és azoknak teljes mértékben magát alája veni kész.

Az árverési feltételek alulirt ker. pénzügyi igazgatóság irodájában, a szokott hivatali órákban megtekinthetők.

A cs. kir. ker. pénzügy igazgatóságtól. Kolozsvárth, febr. 1-jén, 1859.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(618) (1—3)

Hirdetés.

Az o-topliczai, mesterhazi s magyarói birtokjogok hivassiban, két erdőszi állomásra csőd birtelenül évenkénti 600 pfrnt fizetés mellett, a havasok osztályalapul használható fölöméréséért kötön holdszámra fizetendő évi jövedelempótlékkal.

A vállalkozók nyilatkozata s szükséges oklevelek kölcsse mellett elfogadtatik e folyó évi márczius 1-só napjáig, N.-Régenben alulirnál.

Szakeres Sándor, birtokjogi l. biztos.

(617) (1—3)

Hirdetés.

A radnóthi járásban, Radnóthtől ½ óra távolságra, O-Péterlakán, egy belső s felek külsőkből álló korcsoma-joggal biró kis birtok örök áron eladó. Bővebb értesitést ad M.-Vásárhelyt Pávai Elek, O-Brettyén, utólsó posta Hátszeg Sz. L.

(612) (3—5)

Hirdetés.

Alulirthoz ismét érkezett Bécsből Schweighofertől három tj zongora eladás végett; kik szándékoznak tökéletes jó zongorát magoknak venni, ezeket lelkismeretesen ajánlom, s ha valaki ócska zongoráját kivánná becserélni, ezek közöl valamelyikkel azt illő árban bevesszem, s ha tovább vidékre kell küldeni, azt jól bepakolva elküldöm. Torbaly.

A jövő hó elején szándékozom Szebenbe utazni; ha valakinek otan olyas eligazitandó dolga van, vagy urbéri papirjai kivesndők, azoknak eligazitásra magam ezennel ajánlom.

GYULAI SÁMUEL,
Kolozsvárt, b.-farkas-utcza 81. szám.

(610) (6—8)

PALACZKFÉRGEK ELLEN

csalhatatlan szer találtatik GÁL SIMON kereskedésében. Kolozsvárt, b. középutcza 458 sz. a.

Ára egy üvegecskének 16 pkr. 28 uj.

(613) (3—4)

Eladó jószág.

M.-Vásárhelytől 2½ órára az országosan ismeretes jobb határok egyikén, oly helyen hol a legosiabb mór elkezdődött, van egy 1400 jugerum terjedő jó kaszálokból, szántókból álló örök áron eladó jószág. Vannak továbbá minden gazdai épületek, fogadó-jog, malomhely; a vevő e helységnek ⅓ birtokosa lend e vásár által. bővebben tudakozhatni M.-Csávason fölhalmazott Benkő Károly urnál.

(598) (8—12)

Az első erdélyi STEARIN gyertya gyár ár-hirdetménye.

Jelenleg következőleg árultjuk készítményeinket:

	Osztrák forban
	fr. kr.
100 font asztali gyertya 32¾ latos	70 —
100 font asztali gyertya 28¾ latos	63 25
44 font = 1 mázsa Elain sode zsirral	22 —

Rögtöni szolgalat és lehető jutalmas pakolás biztositatik.

Nagyszeben, dec. 24-kén 1858.

(560) (17—24)

Mell-növény szeletkék.

Koller F. J. gyógyszerész által Pozsonyban.

Kolozsvárt kapható Wolff J. gyógyszertárában.

Egy skatulya ára 20 kr. p. p.

(615) (2—2)

Haszonbérbe adandó jószágok.

Hunyad-vármegyében Hátszeg-vidékén Orpalja Boldogfalva, Nalacz, Vád, Kernyesd, Malomvíz és Borbátvíz nagyvezetett KENDEFI FARKAS-féle birtok együtt, vagy külön, magán derverős utjain, haszonbérbe fognak adatni Hátszegvárosában, márczius 25-kén 1859-ben, többegymás után következő évekre, minden belsőivel és kiklásivel, regálékkal, liszteló és fűrész malommal, és havas jövedelmével. Bővebb fölvilágositást ad Kolozsvárt, Szentiványi Ferencz ügyvéd ur, és Szurdokon (utolsó posta Ilzák) Gámán Ferencz gazdatiszt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda Nyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca